

ภาคผนวก

ตัวอย่างย่อคดีต่าง ๆ

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ 1948/2509

คดีหมายเลขแดงที่ 2306/2509

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอาญา

วันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2509

ระหว่าง

{ พนักงานอัยการ กรมอัยการ โจทก์
{ นายมาดาม ลาล เตเตีย พยุง จำเลย

เรื่อง ขอให้ส่งข้ามแดน

คดีนี้กระทรวงมหาดไทยขอให้โจทก์ดำเนินการตามคำร้องขอของรัฐบาลอินเดียที่ขอให้ส่งตัวจำเลย ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดในประเทศอินเดียฐานปลอมและใช้เอกสารปลอมข้ามแดน โดยกล่าวบรรยายฟ้องว่า จำเลยเป็นบุคคลเชื้อชาติอินเดีย เดิมถือสัญชาติอินเดีย ถือหนังสือเดินทางอินเดีย เลขที่ เอ.766291 ลงวันที่ 7 หรือ 8 สิงหาคม พ.ศ.2503 แต่ขณะนี้ได้อถือสัญชาติพม่า และถือหนังสือเดินทางพม่า เลขที่ 51347 ลงวันที่ 5 มกราคม พ.ศ.2507 ต้องหาว่าเมื่อระหว่างปี พ.ศ.2503 ถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2504 ได้ร่วมกับนายโมฮะเม็ด สุลต่าน แนกกี นายจุกัสกิซอร์เมอร์ นายหนุมาน โปรสาด เตเตีย ศรีโมโมรันชัน คัดดา และบุคคลอื่นกระทำความผิดฐานสมคบร่วมปลอมตัวแลกเงิน และใช้ตัวแลกเงินอันเป็นเอกสารสิทธิปลอมที่เมืองกัลกัตตาประเทศอินเดีย อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาอินเดียมาตรา 109,120,467,471 และประมวลกฎหมายอาญา (ไทย) มาตรา 246,265,268,83 ซึ่งมีโทษจำคุกเกินกว่า 1 ปี และหัวหน้าผู้พิพากษาเขตกัลกัตตา ประเทศอินเดียได้ทำการสอบสวนคดีนี้มีมูลและออกหมายสั่งจับจำเลยเพื่อนำไปพิจารณายังศาลเมืองกัลกัตตา ประเทศอินเดียแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2509 เจ้าพนักงานจับตัวจำเลยได้ จึงขอให้ศาลออกคำสั่งอนุญาตให้ขังจำเลยไว้เพื่อส่งข้ามแดนต่อไป ตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.2472 มาตรา 4,6,12,13,15

จำเลยให้การปฏิเสธว่า จำเลยมิใช่ตัวบุคคลที่ถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดน คำร้องที่ขอให้ส่งข้ามแดนนั้นไม่มีหมายจับหรือสำเนาโดยถูกต้อง และไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสั่งจับจำเลยเพื่อส่งไปให้ศาลพิจารณาได้ หากว่าความผิดนั้นได้กระทำในประเทศไทย จำเลยมิได้ต้องหาว่าสมคบกับพวกกระทำความผิดฐานปลอมและใช้ตัวแลกเงิน ตามฟ้องที่ศาลเมืองกัลกัตตาประเทศอินเดียนั้นกล่าวเพียงว่าจำเลยกับพวกเป็นฝ่ายออกหัวคิดและช่วยในการเงินการกระทำความผิดดังกล่าวอันมิใช่ตัวการหรือสมรู้ ข้อกล่าวหาที่ไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาอินเดียและประมวลกฎหมายอาญาไทย ความผิดดังกล่าวไม่อยู่ในประเภทที่จะส่งตัวข้ามแดนได้โดยประมวลกฎหมายอาญา (ไทย) มาตรา 244, 265 และ 268 นั้น มีอัตราโทษจำคุกขั้นต่ำกว่า 1 ปี ไม่ตรงตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.2472 มาตรา 4 ขอให้ยกฟ้อง

ทางพิจารณาโจทก์นำพยานมาสืบว่า ทางสถานเอกอัครราชทูตอินเดียได้มีคำขอให้ส่งตัวจำเลยซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดในประเทศอินเดียข้ามแดน โดยยื่นต่อกระทรวงการต่างประเทศ พร้อมทั้งหมายจับจำเลยและเอกสารต่าง ๆ กระทรวงการต่างประเทศส่งเรื่องให้กระทรวงมหาดไทยซึ่งมอบให้พนักงานอัยการโจทก์เป็นผู้ดำเนินคดี สำหรับข้อเท็จจริงในการกระทำความผิดที่กล่าวมา ปรากฏตามเอกสารหมาย จ.1 (จ.1/1, จ.1/18) ซึ่งส่งประกอบคำร้อง มีใจความโดยสรุปว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2503 ถึง 2504 ได้มีบุคคลจำนวนหนึ่งประมาณกว่า 20 คน ได้ร่วมกันปลอมใบอนุญาตปริวรรตเงินตราต่างประเทศของธนาคารรีเสฟแห่งอินเดีย โดยออกในนามของบุคคลที่ไม่มีตัวตน ใบอนุญาตบางส่วนนี้ได้เปลี่ยนเป็นตัวแลกเงินและได้มีการนำไปขึ้นเงินแล้วในเมืองฮ่องกง และปรากฏจากบันทึกถ้อยคำของนายโมโนรันชัน คัตตา ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการปลอมเอกสารต่าง ๆ เหล่านั้น ที่เมืองกัลกัตตา ประเทศอินเดีย

จำเลยนำสืบว่า จำเลยไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดตามฟ้อง จำเลยเคยไปประเทศอินเดียครั้งสุดท้ายในปี พ.ศ.2503 แล้วก็กลับประเทศพม่า จำเลยได้โอนกิจการในฮ่องกงของจำเลยให้บุตรชายไปตั้งแต่ปี พ.ศ.2505 แล้ว จำเลยไม่ได้เกี่ยวข้องกับการค้าอีก

ศาลได้พิเคราะห์พยานหลักฐานของโจทก์และคำพยานจำเลยโดยตลอดแล้ว เห็นว่า จำเลยได้ยกข้อต่อสู้ไว้หลายประการ ทั้งในข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงสมควรยกขึ้นแยกวินิจฉัยตามลำดับดังนี้

ในประการแรก จำเลยต่อสู้ว่าความผิดตามฟ้องไม่อยู่ในประเภทที่จะส่งตัวข้ามแดนได้ตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.2472 มาตรา 4 ที่บัญญัติว่า ต้องเป็นความผิดซึ่งกฎหมายสยามกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ซึ่งจำเลยอ้างว่าต้องหมายถึงอัตราโทษ

ขึ้นต่ำตามกฎหมายเป็นหลักมิใช่ชั้นสูง ศาลเห็นว่าตามบทบัญญัติดังกล่าวใช้ถ้อยคำว่า “กำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี” นั้น หมายถึงต้องพิจารณาอัตราโทษในบทมาตรานั้นจะใช้ลงแก่จำเลยได้เพียงใด น้อยกว่าหนึ่งปีหรือไม่ หรือหมายถึงอัตราโทษชั้นสูงของบทบัญญัตินั้น ๆ เอง ฉะนั้นเมื่อบทกฎหมายของประเทศไทยที่โจทก์กล่าวในฟ้องชั้นสูงเกิน 1 ปีแล้ว ก็เป็นความผิดประเภทที่ส่งข้ามแดนได้

ในประการต่อมาจำเลยต่อสู้ว่า ในคำฟ้องที่ศาลเมืองกัลกัตตา ประเทศอินเดียกล่าวเพียงว่า จำเลยเป็นฝ่ายออกหัวคิดและช่วยทางการเงินในการกระทำผิดตามข้อกล่าวหา จำเลยมิได้ถูกกล่าวหาสมคบกับพวกปลอมและใช้ตัวเงิน ในปัญหาข้อนี้ศาลได้ตรวจสำนวนโดยตลอดแล้วไม่ปรากฏว่าฝ่ายใดได้อ้างหรือยื่นคำฟ้องคดีนี้ที่เมืองกัลกัตตาดังกล่าว แต่กลับปรากฏตามคำฟ้องโจทก์คดีนี้ และหนังสือของสถานเอกอัครราชทูตอินเดียที่มีมาถึงกระทรวงการต่างประเทศตลอดจนหมายจับจำเลยตามเอกสารหมาย จ.1/16 (คำแปล จป.1/6) ระบุว่าจำเลยต้องหาว่าได้กระทำผิดฐานสมคบกันหลอมและใช้เอกสารปลอม จึงฟังว่าจำเลยต้องหาในฐานะความดังกล่าว นั้น

จำเลยให้การต่อสู้ไว้ด้วยว่าไม่มีหมายสั่งจับหรือสำเนาโดยถูกต้องนั้น ปรากฏตามเอกสารหมาย จ.1/6 ว่าเป็นต้นฉบับหมายจับจำเลย ออกโดยนาย ส.ป.แซทเทอร์ หัวหน้าผู้พิพากษาเขตกัลกัตตามีตราศาลกัลกัตตาประทับ ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับเอกสารหมาย จ.1/4 อันเป็นเอกสารที่กระทรวงการต่างประเทศอินเดียได้รับรองว่าบรรดาเอกสารที่ส่งมานั้นลงชื่อหัวหน้าผู้พิพากษาเขตกัลกัตตาและประทับตราของศาลไว้ คดีจึงเชื่อได้ว่าหมายจับตามเอกสารหมาย จ.1/6 เป็นหมายสั่งจับของเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ในประเทศอินเดียจริง

จำเลยได้ต่อสู้ข้ออีกข้อหนึ่งว่า จำเลยมิใช่ตัวบุคคลที่ถูกร้องให้ส่งตัวข้ามแดนปรากฏตามรูปถ่ายผู้ถือหนังสือเดินทางตามเอกสารหมาย จ.1/17 ซึ่งทางรัฐบาลอินเดียส่งมาโดยระบุว่าเป็นของจำเลยนี้ และจำเลยก็ได้ให้การรับว่าเป็นรูปถ่ายของตนจริง จำเลยจึงเป็นบุคคลที่รัฐบาลอินเดียขอร้องให้ส่งข้ามแดนโดยแน่ชัด

ในประการสุดท้ายจำเลยต่อสู้ว่า กรณีไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสั่งขังจำเลยเพื่อส่งให้ศาลพิจารณาได้ หากว่าความผิดนี้ได้กระทำในประเทศไทย คดีก็ปรากฏตามคำพยานหลักฐานของโจทก์ที่ศาลได้สรุปตามที่กล่าวมาข้างต้นว่า จำเลยได้มีส่วนร่วมในการกระทำผิดดังฟ้องด้วย อันเป็นพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสั่งขังเพื่อให้ศาลพิจารณาได้ หากว่าความผิดนี้ได้กระทำในประเทศไทย

อาศัยข้อวินิจฉัยดังกล่าวมา คดีฟังได้ว่าจำเลยซึ่งมีสัญชาติพม่าเป็นตัวบุคคลที่ถูกร้อง
ขอให้ส่งข้ามแดนจริง มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะส่งขังเพื่อส่งไปให้ศาลพิจารณาได้ หากว่า
ความผิดนี้ได้กระทำในประเทศไทย ความผิดที่จำเลยถูกกล่าวหานี้ ต้องตามประมวลกฎหมาย
อาญาอินเดีย มาตรา 109,120,467,470 และประมวลกฎหมายอาญาไทย มาตรา 264,265,268,
83 ซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกเกินกว่า 1 ปี เป็นความผิดอยู่ในประเภทที่จะส่งตัวจำเลยข้ามแดน
ได้ และไม่ใช่เป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง จึงพร้อมกันมีคำสั่งอนุญาตตามคำขอ
โจทก์ให้ขังจำเลยไว้เพื่อส่งตัวข้ามแดนต่อไปได้ ตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.
2472 มาตรา 15

(ลงชื่อ) คิริ อติโพธิ์

(ลงชื่อ) คมกริช นุรักษ์

คดีนายพลท้าวมามาถึงระเบิดนครเวียงจันทน์
กับปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

คำพิพากษา

(คดีหมายเลขดำที่ 2013/2510)

(คดีหมายเลขแดงที่ 1807/2510)

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์

วันที่ 31 เดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2510

ความอาญา

ระหว่าง { พนักงานอัยการ โจทก์
นายพลท้าวมา ที่ 1, พันเอกบุญเลิศ ไชโกสึ ที่ 2, พันโทพจน์ดี พิมพ์จันทร์ ที่ 3,
ร้อยเอกประยูณ คำวงศา ที่ 4, ร้อยเอกคำพันธ์ อุดมวิสัย ที่ 5, ร้อยตรีกงจิด ไชโกสึ
ที่ 6, ร้อยตรีโกสน ที่ 7, ว่าที่ร้อยตรีท้าวคำพูน ที่ 8, ว่าที่ร้อยตรีท้าวจันทวงศ์
ที่ 9, ว่าที่ร้อยตรีคำตัน มหาวงศ์ ที่ 10, ว่าที่ร้อยตรีพิมพ์ หรือ พลพิมพ์มะสวน
ที่ 11, ว่าที่ร้อยตรี พวัง ภูงสิ ที่ 12, ว่าที่ร้อยตรีวันดี สังไชยะสาน ที่ 13,
ว่าที่ร้อยตรีมะนิวอน ที่ 14 จำเลย

เรื่อง พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน

โจทก์อุทธรณ์คำพิพากษาศาลอาญา ลงวันที่ 16 เดือนมิถุนายน พุทธศักราช 2510

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทุกคนเป็นบุคคลเชื้อชาติลาว สัญชาติลาว ต้องหาว่า เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2509 (ค.ศ.1966) เวลากลางวันและกลางคืน ได้สนับสนุนและสมคบร่วมกันกับพรรคพวกที่ไม่ได้ฟ้องในคดีนี้ นำเครื่องบินแบบ ที.28 ของรัฐบาลลาวไปโจมตีทิ้งระเบิดและระดมยิงสถานที่ราชการของรัฐบาลลาว คือ กองบัญชาการสูงสุดกำลังทัพแห่งชาติค่ายโพเนตัง กองบัญชาการทหารภาคที่ 5 ที่ค่ายจันายไม้ และค่ายกองปืนใหญ่ที่วัดไตในประเทศลาว ทำให้เกิดการระเบิดขึ้น ทั้งนี้โดยเจตนาฆ่าผู้บังคับบัญชาทหารและบุคคลอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในบริเวณสถานที่ดังกล่าวแล้วนั้น โดยจำเลยกับพวกได้ไตร่ตรองไว้ก่อน การกระทำของจำเลยดังกล่าวแล้วทำให้คนตาย 35 คน บาดเจ็บ 47 คน และทำให้ทรัพย์สินของรัฐบาลลาวเสียหายเป็นจำนวน

มาก แล้วจำเลยทั้งหมดในคดีนี้ได้สมัครร่วมกันลักเอาเครื่องบินแบบ ที.28 ของรัฐบาลลาวรวม 11 เครื่องไปโดยทุจริต อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาลาว มาตรา 53,56,57,85, 140,141,142,143,195,196,198 และประมวลกฎหมายอาญา (ไทย) มาตรา 80,81,83,84,86,221, 288,289,334,335 ซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าหนึ่งปี ซึ่งตุลาการสืบสวนแห่งศาลลาวที่เมือง เวียงจันทน์ได้ทำการไต่สวนและได้ออกหมายสั่งจับจำเลยทุกคนเพื่อนำตัวไปพิจารณาถึงศาล ลาว เมืองเวียงจันทน์ ประเทศลาวแล้ว เจ้าพนักงานจับตัวจำเลยทั้งหมดได้ในประเทศไทย ขอ ศาลได้ออกคำสั่งอนุญาตให้ขังจำเลยไว้เพื่อส่งข้ามแดนต่อไปตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้าม แแดน พุทธศักราช 2472 มาตรา 4,6,11,12,15

จำเลยทั้ง 14 คนร่วมกันให้การว่า จำเลยเป็นบุคคลเชื้อชาติลาว สัญชาติลาว ร่วมกับ พรรคพวกอีกจำนวนมาก ได้เตรียมการทำการปฏิวัติ รัฐประหาร ต่อรัฐบาลลาวเป็นระยะมา จนได้ทำการปฏิวัติจริง ๆ เมื่อวันที่ 20-21 ตุลาคม 2509 ดังปรากฏในข่าววิทยุกระจายเสียง ของประเทศลาว ไทย และทั่วโลก ที่โจทก์กล่าวหาว่าจำเลยกระทำผิดเป็นอาชญากรรมธรรมดา นั้น ไม่จริง ความจริงการกระทำของจำเลยเป็นการกระทำที่ถ้ามีความผิด ก็เป็นความผิดอันมี ลักษณะในทางการเมือง ซึ่งประเทศลาวไม่มีสิทธิที่จะขอให้ส่งพวกจำเลยไปดำเนินคดีที่ประเทศ ลาวได้ การที่รัฐบาลแห่งประเทศลาวขอร้องให้ส่งตัวจำเลยคืนไปให้พิจารณาโทษนั้น เพื่อ ประสงค์จะเอาไปลงโทษสำหรับความผิดอย่างอื่นอันมีลักษณะในทางการเมือง ทั้งนี้ เพราะ นายพลท้าวมากับพันเอกบุญเลิศ จำเลย เป็นคนสำคัญ และเป็นคู่ริกับบางคนซึ่งกำลังมีอำนาจ เต็มที่และอิทธิพลเหนือในคณะรัฐบาลลาวปัจจุบัน เมื่อเร็ว ๆ นี้ นายพลท้าวสีโฮ อดีตอธิบดี กรมตำรวจซึ่งทำการขบถรัฐบาลลาวแต่ไม่สำเร็จ ลี้ภัยมาอยู่ในประเทศไทย ต่อมาถูกหลอก กลับเข้าไปประเทศลาว ก็ถูกประหาร ถ้าจำเลยถูกส่งกลับไปประเทศลาวก็ต้องถูกประหาร แน่แน่นอน หนึ่ง ประเทศลาวและประเทศไทยได้มีสัญญาต่อกันในเรื่องในเรื่องส่งผู้ร้ายข้ามแดน ถ้าหากจะมีก็เป็นการกระทำภายหลังเกิดเหตุคดีนี้แล้ว จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อรัฐบาลไทยเพื่อขอ ลี้ภัยทางการเมือง ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2509 ปรากฏว่าเรื่องราวและเหตุผลทั้งหลายโดยละเอียด ที่เป็นสาเหตุให้จำเลยทำการปฏิวัติ ดังสำเนาท้ายคำให้การ และว่า เหตุการณ์ในประเทศ เมื่อลาวได้เอกราชแล้ว การเมืองในประเทศมีการปฏิวัติรัฐประหารหลายครั้ง เปลี่ยนรัฐบาล หลายครั้ง พรรคการเมืองมี 3 พรรค คือ พรรคซ้าย พรรคกลาง และ พรรคขวา ซึ่งมีนายพล ท้าวมา จำเลยที่ 1 เป็นคนสำคัญอยู่ด้วยบุคคลสำคัญในวงการเมือง การทหาร เกิดขัดแย้งกัน เป็นชนวนให้เกิดการแย่งอำนาจกันเป็นป่อเกิดแห่งการปฏิวัติรัฐประหารตลอดมา คือเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2503 ร้อยเอกกองแลทำรัฐประหารล้มรัฐบาลเจ้าสมสนิท แล้วแต่งตั้งเจ้าสุวรรณ- ภูมาเป็นนายก เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2503 เจ้าบุญอุ้มกับนายพลภูมี ทำการปฏิวัติขับไล่เจ้า

สุวรรณภูมาแล้วตั้งรัฐบาลใหม่มีเจ้าบุญอุ้มเป็นนายกฯ เมื่อเดือนกรกฎาคม 2505 นักการเมืองพากันดำเนินตามข้อตกลงสัญญาเย็นใจให้เจ้าสุวรรณภูมาเป็นนายกฯ วันที่ 19 เมษายน 2507 นายพลสีโหกับพวกทำการปฏิวัติสำเร็จแต่ถูกการเมืองต่างประเทศบังคับเจ้าสุวรรณภูมาจึงยังคงเป็นนายกฯ แต่มีเงื่อนไขติขึ้นแก่ฝ่ายขวา เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2507 นายพลภูมิ ร่วมกับนายพลสีโหจะทำการรัฐประหารอีก แต่ข่าวนี้รั่วจึงทำไม่ได้ วันที่ 30 มกราคม 2508 พันเอกบุญเลิศ จำเลยคดีนี้ทำการปฏิรูปรูปกองทัพเพื่อให้กำลังฝ่ายขวาแข็งแกร่งขึ้นเพื่อจะล้มรัฐบาลเจ้าสุวรรณภูมา แต่ไม่สำเร็จ นายพลภูมิและนายพลสีโหหนีเข้าประเทศไทย ส่วนนายพลท้าวมาจำเลยที่ 1 คดีนี้ เจ้าสุวรรณภูมาและท้าวกุประสิทธิธัญชัยช่วยเหลือเอาไว้เป็นพวก ไม่ต้องหนี วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2508 นั้นเอง พันเอกกานแก้ว ทำรัฐประหารที่ปากซันเพื่อล้มรัฐบาลเจ้าสุวรรณภูมาแต่ไม่สำเร็จก็หนีออกไป และในปีเดียวกัน พันเอกม พระสวัสดิ์ ทำรัฐประหารที่เขตห้วยสาร เพื่อล้มล้างรัฐบาลเจ้าสุวรรณภูมา แต่ไม่สำเร็จ ก็หนีไป วันที่ 4 มิถุนายน 2509 นายพลท้าวมา จำเลยที่ 1 คดีนี้กับคณะเตรียมกำลังเข้ายึดจุดยุทธศาสตร์เพื่อบังคับให้เจ้าสุวรรณภูมาปฏิบัติการเด็ดขาดกับคอมมิวนิสต์ โดยต้องปรับปรุงคณะรัฐบาลใหม่ ได้มีการเจรจากัน นายพลท้าวมา จำเลยที่ 1 คดีนี้จึงถอนกำลังออก วันที่ 14 กันยายน 2509 เจ้าสุวรรณภูมาแพ้คะแนนในสภา แทนที่จะลาออกกลับยุบสภา วันที่ 20 ตุลาคม 2509 นายพลท้าวมาจำเลยที่ 1 คดีนี้ ซึ่งได้รวมกำลังขึ้นใหม่เพื่อล้มล้างรัฐบาล ตั้งกองบัญชาการปฏิวัติที่สุวรรณเขต ได้ส่งกำลังทหารบกเข้าเพิ่มกองทัพอากาศเพื่อป้องกันคณะรัฐประหารของตน วันที่ 20 ตุลาคม 2509 พอสว่างก็ส่งเครื่องบินออกบอมบ์ถูกจุดยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่สำคัญในการทหารเพื่อตัดกำลังฝ่ายปรักษ์ จะได้สะดวกในการเคลื่อนย้ายกำลังทางภาคพื้นดินเข้ายึดนครหลวง ฉะนั้น โจทก์กล่าวในฟ้องว่า “โดยเจตนาฆ่าผู้บังคับบัญชาทหารซึ่งอยู่บริเวณนั้น” จึงไม่เป็นความจริง เพราะขณะนั้นเจ้าสุวรรณภูมาอยู่ต่างประเทศ และนายพลอ้วนก็ไปต่างจังหวัด ในการทำปฏิวัติครั้งนี้ นายพลท้าวมา จำเลยที่ 1 ได้โทรเลขถึงเอกอัครราชทูตที่ประจำในประเทศลาวให้ทราบตามธรรมเนียมการเมืองระหว่างประเทศ ทางฝ่ายรัฐบาลก็ได้ออกประกาศหลายฉบับฉบับถือว่าพวกนายพลท้าวมาจำเลยที่ 1 ทำการขบถ และในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2509 นั้นเอง รัฐบาลลาวได้จัดผู้แทนมาเจรจากับนายพลท้าวมาจำเลยที่ 1 คณะผู้แทนมีเจ้าบุญอุ้มเป็นหัวหน้า มีเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาและอังกฤษประจำลาว กับบุคคลอื่น ๆ รวมมาด้วย ได้มีการไกล่เกลี่ยให้จำเลยในคดีนี้เสียสละยุติการขบถ แล้วให้จำเลยหลบไปลี้ภัยที่ประเทศไทยตามที่หลายคนได้ปฏิบัติกันมาแล้ว ส่วนการที่โจทก์หาว่าจำเลยลักเครื่องบินนั้น จำเลยเพียงแต่ใช้เครื่องบินที่จำเลยกำลังครอบครองอยู่เป็นพาหนะหนี หนีมาแล้วก็มอบเครื่องบินให้รัฐบาลไทยไป การกระทำทั้งหลายดังกล่าวมาของจำเลยจึงไม่ใช่การฆ่าคน เผาบ้านเรือน ลักทรัพย์ฉ้อโกง แต่เป็น

เรื่องแย่งอำนาจทางการเมือง เป็นการกระทำที่มีลักษณะในทางการเมือง จึงขอศาลอย่าได้รับฟังคำขอของรัฐบาลลาวที่ขอให้ส่งตัวจำเลยข้ามแดน

ศาลชั้นต้นได้ดำเนินการไต่สวนแล้วมีคำสั่งว่า เนื่องจากประเทศไทยกับประเทศลาวมิได้มีสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนต่อกัน ศาลจึงดำเนินการคดีนี้ตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช 2472 ตามพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบเห็นได้ว่าเจตนาของจำเลยมิใช่เป็นการกระทำผิดฆ่าคนบางคนอย่างคดีอาญาสามัญและมิใช่เป็นการลักทรัพย์อันเป็นความผิดอาญาธรรมดาตามคำขอของรัฐบาลลาว เมื่อพิเคราะห์คำพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่จำเลยนำสืบด้วยแล้ว ฟังได้ว่าเจตนาความมุ่งหมายของจำเลยที่กระทำลงไปนั้น เพื่อใช้กำลังบังคับขู่เข็ญให้รัฐบาลอันชอบด้วยกฎหมายยอมปฏิบัติตามคำเรียกร้องของจำเลยในการปกครองประเทศ การกระทำของจำเลยทั้ง 14 คน จึงเป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง สมตามข้อต่อสู้ของจำเลย พยานหลักฐานของโจทก์ไม่เพียงพอที่จะรับฟังตามคำร้องขอของโจทก์ได้ ให้ยกคำร้องขอของโจทก์เสีย ให้ปล่อยจำเลยทุกคนไปเมื่อสิ้นระยะเวลาสี่สิบแปดชั่วโมง เว้นแต่โจทก์จะได้แจ้งความจำนงว่าจะอุทธรณ์ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช 2472

โจทก์ได้แจ้งความจำนงว่าจะอุทธรณ์และได้ยื่นอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ได้ตรวจสำนวนและประชุมปรึกษาคดีนี้แล้ว

ทางไต่สวนโจทก์นำสืบว่า เมื่อจำเลยหนีเข้ามาในประเทศไทยแล้วกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ควบคุมตัวจำเลยทั้ง 14 คน ไว้ก่อนที่จังหวัดนครราชสีมา ราวต้นเดือนพฤศจิกายน 2509 กระทรวงการต่างประเทศมีหนังสือถึงกระทรวงมหาดไทยขอให้ส่งตัวจำเลยทั้งหมดกลับประเทศลาวตามที่รัฐบาลลาวร้องขอมา รัฐบาลไทยสั่งให้ดำเนินการเรื่องนี้ตามกฎหมายเรื่องส่งผู้ร้ายข้ามแดน ในการนี้รัฐบาลลาวส่งเอกสารต่าง ๆ จำนวน 50 ฉบับมา ซึ่งโจทก์ส่งต่อศาลในคดีนี้ มีหัวข้อเรื่อง ราชสมบัติ เอกอัครราชทูตลาวประจำประเทศไทย และนายเฉลิม วัฒนปฤดา แห่งกระทรวงการต่างประเทศไทยเบิกความรับรองคำแปลเอกสารเหล่านี้ อันประกอบด้วยคำร้องขอให้ส่งจำเลยทั้ง 14 คนในคดีนี้ข้ามแดนในข้อหาว่า ฆ่าคนตายโดยเจตนา พยายามและสนับสนุนการฆ่าคนโดยเจตนา ก่อให้เกิดการระเบิด ลักทรัพย์ และ สนับสนุนการลักทรัพย์ บันทึกชี้แจงข้อเท็จจริงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมลาวเรื่องนายทหารอากาศและนายทหารอากาศชั้นประทวนลาว นำเครื่องบิน 8 เครื่อง ทั้งระเบิดและกรดปืนกลค่ายทหารและบริเวณใกล้เคียงที่เวียงจันทน์ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2509 ทำให้มีผู้เสียชีวิต 35 คน ได้รับความเจ็บทั้งพลเรือนและทหาร 50 คน ทำลายอาคารของทางการและของเอกชนหลายแห่งตลอด

จนอาวุธและกระสุนปืน ซึ่งจากการสอบสวนปรากฏว่า การกระทำดังกล่าวเป็นไปตามคำสั่งของนายพลท้าวมา (จำเลยที่ 1) อดีตผู้บัญชาการทหารอากาศลาว เพื่อเหตุผลส่วนตัว คือ โกรธเคืองที่มีการเอาตำแหน่งของจำเลยที่ 1 ไปให้แก่พลอากาศสุฤทธิ์ และการโจมตีดังกล่าวมุ่งหวังอย่างเดียวที่จะฆาปนรดา นายทหารสำคัญ คือ นายพลกฤษประสิทธิ์ภัย นานพลบุญปอน และผู้ร่วมงานของบุคคลเหล่านี้ โดยจำเลยที่ 1 ได้รับความร่วมมือเต็มที่จากพันเอกบุญเลิศ จำเลยที่ 2 และพันโทพงศ์ จำเลยที่ 3 ในการประกอบอาชญากรรมนี้อันเป็นความผิดตามกฎหมายอาญาสามัญ แล้วจำเลยได้หลบหนีเข้ามาลี้ภัยในประเทศไทยเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2509 โดยเครื่องบิน ที.28 จำนวน 11 ลำ ซึ่งได้ลี้ภัยจากฐานทัพอากาศที่สุวรรณเขต ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นที่เวียงจันทน์ได้สอบสวนมูลฟ้องแล้ว ได้ออกหมายจับจำเลยในข้อหาต่าง ๆ ดังที่ปรากฏในคำร้องของรัฐบาลลาวที่ขอให้ส่งจำเลยข้ามแดนอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาลาว มาตรา 53,56,57,85,140,141,142,143,195,196,198 นอกจากนี้ยังมีเอกสารคำให้การพยานต่าง ๆ บัญชีสรุปผลเสียหายจากการทิ้งระเบิดโดยจำเลยกับพวกโบรรับรองมรณะของทหารที่เสียชีวิตจากสะเก็ดระเบิดรวม 16 ฉบับ และเอกสารอื่น ๆ อีกด้วย

ฝ่ายจำเลยนำสืบพร้อมกับส่งอ้างเอกสารรวม 20 ฉบับ มีใจความว่า จำเลยที่ 1 เป็นนายทหารพวกฝ่ายขวาของรัฐบาลลาวโดยเป็นแม่ทัพอากาศ จำเลยที่ 2 เป็นจเรกองทัพบกฝ่ายขวา ขึ้นตรงต่อหัวหน้าฝ่ายขวาคือเจ้าบุญอุ้ม การเมืองของประเทศลาวนั้น หลังจากร้อยเอกกองแลปฏิวัติแล้วก็ระส่ำระสายไม่ปกติตลอดมา นักการเมืองแบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ทุกฝ่ายต่างรักษากำลัทธิทหารของตนไว้ไม่ขึ้นแก่กัน มีการปฏิวัติรัฐประหารกันอยู่ตลอดเวลา การกระทำของพวกจำเลยตามที่โจทก์กล่าวหาเป็นการปฏิวัติเพื่อล้มล้างรัฐบาล โดยตั้งใจว่าถ้าปฏิวัติสำเร็จจะให้เจ้าบุญอุ้มหัวหน้าฝ่ายขวาเป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้รัฐบาลเอาจริงเอาจังต่อการปกครอง ทั้งนี้เพราะเจ้าสุวรรณภูมาหัวหน้าฝ่ายกลางผู้เป็นนายกรัฐมนตรีเอียงซ้าย ต้องการทำลายฝ่ายขวา ในการปฏิวัติครั้งนี้ จำเลยที่ 1 ได้วางแผนที่จะจับกุมบุคคลชั้นนายพล เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2509 พวกจำเลยได้ไปทำการทิ้งระเบิดค่ายทหารคลังกระสุน ที่ตั้งปืนใหญ่ ฝ่ายรัฐบาลได้ติดต่อจะส่งทูตสันติมาเจรจา พวกจำเลยจึงหยุดทิ้งระเบิด ครั้นแล้วรัฐบาลได้ส่งคณะทูตมาถึงสุวรรณเขต อันเป็นที่ตั้งกองบัญชาการของจำเลยที่ 1 ในวันที่ 21 ตุลาคม 2509 นั้น มีเจ้าบุญอุ้ม เอกอัครราชทูตอเมริกาและอังกฤษ และบุคคลอื่น ๆ อีก จำเลยเห็นว่า ถ้าจะรบกันต่อไปก็จะต้องเสียเลือดเนื้อ จึงคิดลี้ภัยไปอยู่ประเทศไทย โดยเอกอัครราชทูตอเมริกันแนะนำ แล้วจำเลยกับพวกก็นำเครื่องบิน 11 เครื่อง มีคนรวม 14 คน มาลงที่อุดร มอบเครื่องบินและอาวุธให้เจ้าหน้าที่ไทย รัฐบาลไทยให้เบี้ยเลี้ยงคนละ 30 บาทต่อวัน จำเลยที่ 1 เคยทำหนังสือถึงนายก-

รัฐมนตรีขอสิทธิ์ทางการเมืองอยู่ในประเทศไทย เพราะการกระทำรัฐประหารของพวกเขา
เป็นการกระทำในลักษณะทางการเมือง พวกจำเลยมิได้เป็นอาชญากรตามที่โจทก์ฟ้อง

ที่โจทก์อุทธรณ์มีใจความว่า พยานหลักฐานของโจทก์ฟังได้ว่า การกระทำของจำเลย
ในคดีนี้เป็นการกระทำผิดคดีอาญาธรรมดา มิใช่เป็นการกระทำผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง
ดังที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัย ขอให้ศาลอุทธรณ์กลับคำสั่งศาลชั้นต้นแล้วส่งอนุญาตให้ขังจำเลยไว้เพื่อ
ส่งข้ามแดนตามฟ้องของโจทก์นั้น

พิเคราะห์แล้ว จากพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบ ข้อเท็จจริงฟังได้ในเบื้องต้นว่า ประเทศ
ไทยกับประเทศลาวไม่มีสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนต่อกัน จำเลยทั้ง 14 คนนี้เป็นบุคคลเชื้อชาติ
ลาว สัญชาติลาว ในวันเวลาเกิดเหตุตามที่โจทก์กล่าวหาว่าจำเลยกระทำผิด จำเลยเป็นทหาร
ในกองทัพลาว จำเลยทั้งหมดเป็นตัวบุคคลที่ถูกรัฐบาลลาวร้องขอให้ส่งข้ามแดนแน่นอนแล้ว
ความผิดที่รัฐบาลลาวร้องขอให้ส่งข้ามแดนนั้นอยู่ในประเภทที่จะส่งตัวจำเลยข้ามแดนได้ แต่
จำเลยอ้างว่าเป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง คำร้องขอให้ส่งจำเลยข้ามแดนนั้นได้มี
หลักฐานส่งมาประกอบตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช 2472
แล้วด้วย

พิจารณาตามคำพยานบุคคลของโจทก์ที่มาเบิกความต่อศาลและพยานเอกสารที่โจทก์
อ้างส่งประกอบคำเบิกความของพยานจำเลย ข้อเท็จจริงฟังได้ต่อไปว่า ในวันเวลาเกิดเหตุตาม
ฟ้องของโจทก์ ได้มีเหตุการณ์ไม่สงบเกิดขึ้นในประเทศลาว โดยจำเลยที่ 1 ผู้เป็นผู้บังคับบัญชา
กองทัพอากาศลาวได้สั่งให้เครื่องบินแบบ ที.28 ของรัฐบาลขึ้นโจมตีทิ้งระเบิดที่ค่ายทหารโพน
เค็ง ค่ายทหารจินายไม้ ค่ายกองปืนใหญ่วัดไต จำเลยอื่นอีก 13 คน เป็นพวกของจำเลยที่ 1
และได้ร่วมกับจำเลยที่ 1 นำเครื่องบิน 11 เครื่องมาลงที่จังหวัดอุดรธานี เครื่องบิน 11 เครื่อง
นี้รัฐบาลลาวได้ขอกลับคืนมารัฐบาลไทยไปยังประเทศลาวแล้ว

ท้าวเลื่อม ราชสมบัติ เอกอัครราชทูตลาวประจำประเทศไทยเบิกความว่า พยานเห็น
ว่า การที่จำเลยที่ 1 กับพวกได้นำเครื่องบินทิ้งระเบิดเหนือเวียงจันทน์นี้ มีเจตนาจะฆ่านายพล
3 นายที่นั่น และจำเลยที่ 1 ก็เคยแสดงว่าเขากระทำมานี้มิใช่เป็นการกระทำต่อผู้ขัดขวางหรือ
ขัดแย้งต่อรัฐบาลประการใด แต่พยานเบิกความต่อไปว่า ตั้งแต่ประเทศลาวได้รับเอกราชมาแล้ว
มีการปฏิวัติหลายครั้ง และก่อนเกิดเหตุคดีนี้ จำเลยที่ 2 เคยร่วมปฏิวัติกับคนอื่นมา ประเทศลาว
เวลานี้มีพรรค 3 พรรค คือพรรคฝ่ายขวา ได้แก่เจ้าบุญอุ้มเป็นหัวหน้า มีจำเลยที่ 1 อยู่ฝ่ายขวา
นี้ด้วย พรรคฝ่ายกลางมีเจ้าสุวรรณภูมาเป็นหัวหน้าและเป็นนายกรัฐมนตรี พรรคฝ่ายซ้ายมี

เจ้าสุภานุวงศ์ เป็นหัวหน้า พรรคฝ่ายขวานั้นหนักในการปราบปรามฝ่ายคอมมิวนิสต์ มีการวิพากษ์วิจารณ์เหมือนกันว่า พรรคฝ่ายขวาหาว่าพรรคฝ่ายกลางหย่อนไปไม่เอาจริงเอาจึงปราบคอมมิวนิสต์ และว่านายพลสีโหผู้ได้ลี้ภัยเข้ามาอยู่ในประเทศไทยนั้น เมื่อกลับเข้าไปในประเทศลาว ปรากฏว่าได้เสียชีวิตแล้ว แต่โดยเหตุอะไรพยานก็ไม่ทราบ ส่วนนายถวิล สุนทรศารทูล ปลัดกระทรวงมหาดไทย พยานโจทก์อีกปากหนึ่งเบิกความว่า หลังจากเกิดเหตุแล้ว 2-3 วัน จึงได้รับคำขอจากจำเลยขอลี้ภัยการเมือง ถ้าเป็นการเมืองเกี่ยวกับการขบถก็มีการไต่ถามเหมือนกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้จับตัวจำเลยทั้ง 14 คนไว้ก่อนฐานเป็นผู้ลี้ภัย และทางการได้จ่ายเบี้ยเลี้ยงให้แก่จำเลยสนามบินวัดไต ค่ายารักษาไม้ (คือที่ที่พวกจำเลยนำเครื่องบินไปทิ้งระเบิด) เป็นจุดยุทธศาสตร์ของประเทศลาว

เมื่อได้พิเคราะห์คำพยานโจทก์ทั้งสองปากนี้แล้ว ทำให้ฟังข้อเท็จจริงได้ต่อไปอีกว่า สถานการณ์ทางการเมืองในประเทศลาวหลังจากที่ได้รับเอกราชนั้น มีสภาพที่บุคคลชั้นหัวหน้าในทางการเมืองแบ่งแยกออกเป็นหลายฝ่าย และมีการขัดแย้งกัน จำเลยที่ 1 ถึงแม้จะเป็นทหารประจำการ แต่ก็สังกัดและสนับสนุนพรรคการเมืองฝ่ายขวาซึ่งมีการวิพากษ์วิจารณ์กันว่าเป็นพรรคที่ไม่พอใจการดำเนินนโยบายของพรรคการเมืองฝ่ายกลางที่หัวหน้าพรรคกำลังดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของประเทศอยู่ เมื่อเป็นดังนี้ ศาลอุทธรณ์จึงเห็นว่า การนำสืบของโจทก์เจือสมกับข้อนำสืบของฝ่ายจำเลยที่ว่า จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 เป็นนายทหารพวกพรรคฝ่ายขวา ทั้งสองคนต่างมีความไม่พอใจในการกระทำของรัฐบาล ดังจะเห็นได้จากเอกสารหมายเลข 9 ประกอบด้วย ล.10 ที่จำเลยอ้างและโจทก์ก็ได้คัดค้านทั้งในความแท้จริงและความถูกต้องของคำแปล กล่าวคือ ไปยังยี่นที่เจ้าสุวรรณหงษ์ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศ ด้วยความมุ่งหมายเพื่อประกันเหตุการณ์ไม่ให้มีการขยายตัวไปในทางอัปยศ ฯลฯ ได้บันทึกรับทราบและพิจารณาความเรียกร้องของจำเลยที่ 2 ต่อรัฐบาลขอให้แก้ไขจัดตั้งและการบังคับบัญชาภายในกองทัพเพื่อเป็นอันหนึ่งอันเดียว รับผิดชอบหน้าที่และปฏิบัติการก็ตามแนวทางของรัฐบาลผสมของเจ้าสุวรรณหงษ์เอง ซึ่งศาลอุทธรณ์เห็นว่า ข้อความโดยตลอดในคำแปลเอกสาร ล.9 ประกอบด้วย ล.10 นี้ แสดงให้เห็นเจตนาของเจ้าสุวรรณหงษ์นายกรัฐมนตรีที่พยายามบรรเทาความไม่พอใจในนโยบายของรัฐบาลที่จำเลยที่ 2 ได้แสดงออกมาแล้วจึงได้บันทึกไปยังยี่นไว้ดังนี้ จริงอยู่ ตามเอกสารดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อเรียกร้องของจำเลยที่ 2 แต่ปรากฏตามฟ้องของโจทก์ว่าจำเลยทุกคนสมคบร่วมกันกระทำครั้งนี้ คำเบิกความของท้าวเลื่อม พยานโจทก์ก็ว่าก่อนเกิดเหตุคดีนี้จำเลยที่ 2 เคยร่วมปฏิบัติกับคนอื่นมา และตามคำเบิกความของจำเลยที่ 2 ที่เบิกความเป็นพยานจำเลยที่ 1 ว่า เมื่อทางรัฐบาลไม่ปฏิบัติตามสัญญา-เอกสาร ล.8 (ที่ถูกเป็น ล.9) แล้ว จำเลยที่ 2 ได้

ปรึกษากับจำเลยที่ 1 ด้วย เพื่อรวมกำลังใหม่ยื่นคำขาดให้รัฐบาลปฏิบัติตามสัญญา พยานหลักฐานต่าง ๆ ดังกล่าวจึงประกอบกัน ทำให้เชื่อได้ว่า จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นพรรคพวกของจำเลยที่ 2 ได้มีส่วนร่วมกับจำเลยที่ 2 แสดงความไม่พอใจต่อรัฐบาลด้วยจนเป็นเหตุให้เจ้าสุวรรณภูมา นายกรัฐมนตรีถึงกับบันทึกไปยังยี่นไว้เช่นนั้น นอกจากนี้ยังปรากฏตามคำให้การของพลตรี อ้วน ราชิกุล เสนาธิการสูงสุดกองทัพแห่งชาติของรัฐบาลลาว ซึ่งได้ให้การต่อตุลาการสืบสวนของศาลชั้นต้นแห่งประเทศลาวที่โจทก์ส่งเป็นพยานเอกสารในคดีนี้ว่า หลังจากการทิ้งระเบิดของนายพลท้าวมา (จำเลยที่ 1) ใส่จุดต่าง ๆ ในวันเกิดเหตุแล้ว ทางรัฐบาลก็ได้ส่งผู้แทนไปอบรมและประนีประนอมกับจำเลยที่ 1 ซึ่งก็หมายความว่า รัฐบาลลาวได้ส่งคณะผู้แทนไปหาจำเลยที่ 1 ในวันที่ 21 ตุลาคม 2509 เพื่อประนีประนอมเหตุการณ์ที่พวกจำเลยก่อขึ้นในตอนเช้าวันนั้น เนื่องจากพวกจำเลยมีความไม่พอใจในนโยบายของรัฐบาลนั่นเอง ศาลอุทธรณ์เห็นว่า การเดินทางของคณะผู้แทนดังกล่าวนี้ ของรัฐบาลลาวเป็นอันรับฟังได้ว่าได้มีขึ้นจริงดังจะเห็นได้จากพยานเอกสารหมายเลข 16 พร้อมด้วยคำแปลที่จำเลยอ้าง คือหนังสือของนายเกรแฮม มาร์ติน เอกอัครราชทูตอเมริกัน ประจำประเทศไทย มีถึงนายเลียง ทนายจำเลย รับรองข้อเท็จจริงว่า ในวันเกิดเหตุคือ วันที่ 21 ตุลาคม 2509 เอกอัครราชทูตอเมริกันและเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศลาว ได้ร่วมเดินทางกับหัวหน้าคณะผู้แทนรัฐบาลลาวไปยังสุวรรณเขต (อันเป็นที่ตั้งกองบัญชาการของจำเลยที่ 1) ด้วย โดยทางรัฐบาลกลางได้ร้องขอให้ทำบุญอุ้มให้ไปหาทางแก้ปัญหาในสถานการณ์ ซึ่งกำลังเป็นอยู่ในขณะนั้น อันเป็นที่เห็นได้ว่า คณะผู้แทนรัฐบาลลาวได้ไปพบกับจำเลยที่ 1 ก็เพื่อเจรจากันเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองดังวินิจฉัยมาแล้วนั่นเอง

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ 1 ซึ่งคุมกำลังทางอากาศอยู่ได้มีคำสั่งให้จำเลยอื่น ๆ นำเครื่องบินไปทิ้งระเบิดสถานที่ต่าง ๆ อันเป็นจุดยุทธศาสตร์ของประเทศลาว เพื่อบังคับให้รัฐบาลลาวปรับปรุงนโยบายการเมืองให้เป็นที่พอใจของจำเลย และจำเลยอื่นทั้งหมดก็ได้ร่วมกับจำเลยที่ 1 กระทำไปเช่นนั้นแล้วด้วยดังนี้ ประกอบกับเมื่อได้พิจารณาถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการขัดแย้งที่จำเลยและพรรคการเมืองฝ่ายขวาที่จำเลยสนับสนุน ได้มีอยู่กับรัฐบาลลาวเป็นลำดับมาดังกล่าวข้างต้นด้วยแล้ว จึงเป็นที่เห็นได้ว่า การกระทำของจำเลยตามโจทก์ฟ้องนั้น จำเลยได้กระทำไปด้วยความมุ่งหมายอันมีลักษณะในทางการเมือง เป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองสมตามที่จำเลยต่อสู้ด้วยบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช 2472 มาตรา 13 (3) ประกอบกับมาตรา 14 ฉะนั้น การที่จะส่งอนุญาตให้จับจำเลยทั้ง 14 คนไว้เพื่อส่งตัวข้ามแดนไปตามคำขอของรัฐบาลลาวจึงมีอาจกระทำได้ที่ศาล

ชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้องของโจทก์ ปล่อยจำเลยทุกคนไปนั้น ศาลอุทธรณ์เห็นพ้องด้วย
อุทธรณ์โจทก์ฟังไม่ขึ้น

จึงพร้อมกันพิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ยกอุทธรณ์โจทก์

(ลงนาม) วิกรม เมลลานนท์

(ลงนาม) ประกอบ หุตะสิงห์

(ลงนาม) แสง ลัดพลี

(ลงนาม) วิฑูร เทพพิทักษ์

นายวิกรม เมลลานนท์ (ปรឹษา)

นายประกอบ หุตะสิงห์

นายแสง ลัดพลี

นายวิฑูร เทพพิทักษ์

คดี France V.S. Great Britain (กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1911)

ข้อเท็จจริงในคดีนี้ฟังได้ว่า :- ผู้ต้องหาเป็นชาวอินเดีย อยู่ในประเทศอังกฤษต้องหา
ว่ากระทำผิดฐานกบฏ และสมรู้ช่วยเหลือในการฆ่าคนตายในประเทศอินเดีย ต่อมาผู้ต้องหาถูก
คุมตัวจากอังกฤษไปในเรือกลไฟ เพื่อนำตัวไปชำระคดีในศาลที่ประเทศอินเดีย

ขณะที่เรือกลไฟลำนั้นแวะจอดที่ท่าเมือง มาแซลส์ (Marseille) ประเทศฝรั่งเศส
ผู้ต้องหาหนีออกจากเรือขึ้นมาบนผืนแผ่นดินของประเทศฝรั่งเศส ซึ่งถ้าถือตามหลักกฎหมาย
ระหว่างประเทศแล้ว ผู้ต้องหาที่ตกอยู่ในฐานะเป็นผู้ต้องหาที่หลบหนีออกไปอยู่ต่างประเทศแล้ว
และถ้าทางอังกฤษต้องการจะได้ตัวคืนมาก็ต้องปฏิบัติตามพิธีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนมายัง
ฝรั่งเศส แต่อาจจะเป็นเพราะคดีนี้เป็นเรื่องฉุกเฉินทุกกระทันหัน จนทำให้ไม่มีใครติดกันถึงหลัก
กฎหมายระหว่างประเทศก็เป็นไปได้ ดังนั้น พอเห็นผู้ต้องหากระโดดเรือหนีไป คนที่อยู่บนเรือ
ก็ร้องเอะอะโวยวายเรียกตำรวจมาจับผู้ต้องหาได้ แล้วก็ช่วยกันคุมตัวกลับไปส่งให้เจ้าหน้าที่
ประจำเรือ หลังจากนั้น รัฐบาลฝรั่งเศสทราบว่าผู้ต้องหาคนนี้จะต้องไปเป็นจำเลยในคดีทาง
การเมือง ฉะนั้นเมื่อผู้ต้องหาอยู่ในดินแดนฝรั่งเศสแล้ว การที่อังกฤษจะเอาตัวกลับไป
ก็ต้องขอมาเป็นทางการและปฏิบัติตามพิธีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ด้วยเหตุนี้
รัฐบาลฝรั่งเศสจึงตัวผู้ต้องหานั้นคืน โดยขอให้ทางอังกฤษส่งตัวผู้ต้องหานั้นคืนมายังฝรั่งเศสอีก

ครั้งหนึ่ง แต่ทางรัฐบาลอังกฤษปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามคำขอในที่สุดทั้งรัฐบาลอังกฤษและฝรั่งเศส จึงตกลงนำคดีที่พิพาทนี้ขึ้นสู่ศาลโลก ที่กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยศาลอนุญาโตตุลาการเป็นผู้วินิจฉัย

ในการพิจารณาคดีนี้ ศาลฟังได้ว่า การที่เจ้าหน้าที่บนเรือและตำรวจฝรั่งเศสนำตัวผู้ต้องหากลับไปขึ้นเรือนั้น เป็นการปฏิบัติอันไม่ชอบ แต่เมื่อขณะใดที่ผู้ต้องหาได้ตกลงภายใต้อำนาจของฝ่ายร้องขอแล้ว แม้จะเนื่องจากการปฏิบัติอันไม่ชอบของรัฐต่างประเทศดังในเรื่องนี้ ก็ไม่มีหลักในกฎหมายระหว่างประเทศที่จะกำหนดหน้าที่ให้รัฐนั้นจำต้องคืนตัวผู้ต้องหาไปให้รัฐต่างประเทศอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนั้นข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ ยังได้ความต่อไปอีกด้วยว่ารัฐบาลอังกฤษได้แจ้งให้รัฐบาลฝรั่งเศสทราบล่วงหน้าก่อนแล้วว่า ในเรือกลไฟลำนั้นจะต้องมีผู้ต้องหาชาวอินเดียผู้นั้นมากับเรือลำนั้นในฐานะผู้ต้องหาของอังกฤษ และรัฐบาลฝรั่งเศสได้ตอบตกลงไปแล้ว

ในที่สุดศาลจึงวินิจฉัยและตัดสินให้รัฐบาลอังกฤษไม่ต้องส่งตัวผู้ต้องหานั้นคืนให้แก่รัฐบาลฝรั่งเศส ตามที่ได้มีกรณีพิพาทกันในคดีนี้

คดี Chandler V. S. United States

ข้อเท็จจริงในคดีนี้ฟังได้ว่า จำเลยเป็นคนสัญชาติอเมริกัน ชื่อ Chandler จำเลยได้เข้าไปอยู่ในประเทศเยอรมันในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง และได้เข้าช่วยเหลือรัฐบาลเยอรมัน โดยเป็นโฆษกให้สถานีวิทยุกระจายเสียงของเยอรมัน เมื่อสงครามโลกครั้งที่สองยุติลงโดยฝ่ายสัมพันธมิตรเป็นฝ่ายชนะสงคราม ทหารอเมริกันเข้ายึดครองเยอรมันและจับตัวจำเลยได้ จึงคุมตัวจำเลยกลับมาฟ้องยังศาลในประเทศสหรัฐอเมริกา

ศาลอเมริกา พิพากษาลงโทษจำเลยฐานกบฏ

จำเลยต่อสู้ว่า จำเลยยอมมีสิทธิอยู่ในเยอรมันในฐานะผู้ลี้ภัยทางการเมืองและในสนธิสัญญาระหว่างเยอรมันกับอเมริกาที่มีอยู่เดิม ก็มีข้อกำหนดในเรื่องนี้ไว้ให้กระทำได้

แต่ศาลวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงต่างกัน การที่จะถือว่าจำเลยเป็นผู้ลี้ภัยทางการเมือง จะต้องได้ความว่าจำเลยกระทำความผิดในประเทศสหรัฐอเมริกาไปแล้ว จึงหนีเข้าไปลี้ภัยอยู่ใน

เยอรมัน แต่คดีนี้จำเลยกระทำผิดในเยอรมัน และแม้จะมีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสหรัฐอเมริกากับเยอรมันอยู่ก็ตาม สนธิสัญญานั้น ก็บังคับเฉพาะผู้ลี้ภัยซึ่งหนีจากประเทศที่มีความผิดเกิดขึ้น ข้อเท็จจริงในคดีนี้จึงไม่ตรงกับสนธิสัญญา ดังนั้น จำเลยจึงไม่อยู่ในฐานะผู้ลี้ภัยทางการเมืองในประเทศเยอรมัน จึงพิพากษาลงโทษจำเลยฐานกบฏตามกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกา

คดี Re Castioni (ค.ศ.1890)

เป็นคดีซึ่งประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ขอให้รัฐบาลอังกฤษส่งตัว Re castioni ฐานเป็นผู้ร่วมก่อการกบฏ เพื่อจะทำลายล้มล้างรัฐบาลและได้ยิงบุคคลในคณะรัฐบาลคนหนึ่งตาย

ข้อเท็จจริงในคดีนี้ฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ.1890 Re Castioni ได้ใช้ปืนรีวอลเวอร์ยิง Luigi Rossi ตายในเมือง Bellinzova รัฐ (Canton) Ticivo ผู้ถูกยิงตาย (Luigi Rossi) เป็นสมาชิกรัฐบาล (State Council) ของรัฐ Ticivo

สาเหตุเกิดขึ้นเนื่องจากราษฎร ได้แสดงความไม่พอใจในการปกครองและต้องการให้แก้รัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นความต้องการส่วนรวมของราษฎรจำนวน 7,000 คน แต่ทางรัฐบาลปฏิเสธ Re castioni ซึ่งเป็นราษฎรได้ร่วมกับราษฎรอื่น ๆ เข้ายึดคลังสรรพากร,เอาอาวุธออกแจกจ่าย,ปลดอาวุธตำรวจ,จับกุมบุคคลชั้นปกครองหลายคน และบังคับให้เดินเข้าไปในศาลาเทศบาล แต่ Luigi Rossiขัดขวาง Re castioni จึงยิงประตูเข้าไปยิง Luigi Rossi ถึงแก่ความตาย

ศาลอังกฤษวินิจฉัยว่า เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงตลอดจนพยานหลักฐานต่าง ๆ ประกอบกัน เห็นได้ว่าการที่ Re castioni ได้ใช้ปืนยิง Luigi Rossi จนถึงแก่ความตายนั้น เป็นการกระทำอันมีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากปัญหาข้อขัดแย้งทางการเมือง จึงถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง ดังนั้นจึงปฏิเสธไม่ส่งตัว Re Castioni ให้แก่รัฐบาลสวิตเซอร์แลนด์ตามที่ร้องขอมาดังกล่าว

คดี In re Meunier (ค.ศ.1894)

เป็นคดีเกี่ยวกับจำเลยชื่อ In re Meunier ซึ่งเป็นพวก Anarchist ฝรั่งเศส ได้ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นในฝรั่งเศส ด้วยการใช้อาวุธกระเปิดสองครั้ง เป็นเหตุให้คนตายแล้วหลบหนีเข้าไปในประเทศอังกฤษ ทางรัฐบาลฝรั่งเศสขอให้รัฐบาลอังกฤษส่งตัว In re meunier กลับมาดำเนินคดียังศาลในประเทศฝรั่งเศส

ข้อเท็จจริงในคดีนี้ฟังได้ว่า In re Meunier ซึ่งเป็นพวก Anarchist ฝรั่งเศส... ได้ขว้างลูก
ระเบิดสองลูก ลูกแรกได้ขว้างที่ Cafe'Very ในกรุงปารีส เป็นเหตุให้คนตายไปสองคน และ
อีกลูกหนึ่งที่ค่ายทหาร

ศาลอังกฤษวินิจฉัยว่า การที่จะถือว่าเป็นความผิดทางการเมืองได้นั้น ต้องมีพรรคการเมือง
สองพรรคหรือมากกว่าในรัฐหนึ่ง และแต่ละพรรคพยายามจะจัดตั้งรัฐบาลตามความเห็น
ชอบของตน ต่อมาหากมีการกระทำความผิดโดยพรรคใดพรรคหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว
แล้ว ก็ย่อมถือได้ว่า เป็นความผิดทางการเมือง แต่ในคดีนี้ ไม่ปรากฏว่ามีพรรคสองพรรคดัง
กล่าว จึงถือได้ว่าจำเลยไม่มีความมุ่งหมายกระทำต่อรัฐบาล ฉะนั้น การกระทำของจำเลย มิใช่
ความผิดทางการเมือง จึงพิพากษาให้ส่งตัว In re Meunier ให้แก่รัฐบาลฝรั่งเศสตามที่ร้อง
ขอมา

คดี Jacquin (ค.ศ.1854)

ข้อเท็จจริงในคดีนี้ฟังได้ว่า ในปี ค.ศ.1854 Jules Jacquin เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม
ชาวฝรั่งเศส มีภูมิลำเนาอยู่ในเบลเยียมกับชาวฝรั่งเศสชื่อ Cilestin Jacquin หัวหน้าคนงานใน
โรงงานนั้น ได้พยายามทำการระเบิดทางรถไฟสายเมืองลิล (Lille) และ คาเลส (Calais) เพื่อปลง
พระชนม์พระเจ้านโปเลียนที่ 3 รัฐบาลฝรั่งเศสจึงขอให้รัฐบาลเบลเยียมส่งตัวผู้ต้องหาทั้งสอง
มาดำเนินคดีในฝรั่งเศส

ศาลอุทธรณ์เบลเยียมวินิจฉัยว่า เป็นคดีการเมือง จึงไม่ยอมส่งตัวผู้ต้องหาทั้งสองให้แก่
รัฐบาลฝรั่งเศส เพราะกฎหมายเบลเยียมปี ค.ศ.1833 บัญญัติไว้ชัดเจนว่า ห้ามส่งผู้ร้ายทาง
การเมือง และการกระทำเช่นนี้ถือว่าเป็นคดีทางการเมืองตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว
ข้างต้นแล้ว

(หมายเหตุ แม้จะมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบัญญัติห้ามไว้ก็ตาม แต่ความเป็นจริงแล้ว
รัฐบาลเบลเยียมเองเห็นว่า ควรส่งตัวผู้ต้องหาทั้งสองให้แก่รัฐบาลฝรั่งเศส ด้วยทัศนคติดังกล่าว
นี้ ในปี ค.ศ.1856 ประเทศเบลเยียมจึงได้ตราบทบัญญัติแห่งกฎหมายชื่อ Attetat Clause ขึ้น
โดยบัญญัติไว้ว่า การฆ่าประมุขของรัฐบาลต่างประเทศหรือสมาชิกในครอบครัว ไม่ถือว่าเป็น
ความผิดทางการเมือง)

คดี Nuremberg (นูเรมเบิร์ก) (ค.ศ.1946)

ข้อเท็จจริงในคดีมีอยู่ว่า ขณะที่สงครามโลกครั้งที่สองกำลังดำเนินอยู่ ฝ่ายสัมพันธมิตร (Allies) ได้กล่าวหาบรรดานายทหารเยอรมันและพลพรรค ตลอดจนพวกนาซีว่าได้กระทำความทารุณโหดร้าย และเป็นอาชญากรรมสงคราม ซึ่งจะต้องถูกพิพากษาลงโทษเมื่อจับตัวได้ ต่อมาเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ.1945 ได้มีการลงนามข้อตกลงที่กรุงลอนดอน ระหว่างสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส อังกฤษ และสหภาพโซเวียต จัดตั้งศาลทหารระหว่างประเทศ (International Military Tribunal) เพื่อพิจารณาคดีอาชญากรรมสงคราม (war criminal) ซึ่งไม่ปรากฏสถานที่เกิดเหตุแน่นอน ได้มีการฟ้องอาชญากรรมสงคราม 22 คน ยังศาลนี้ โดยเริ่มพิจารณาคดีที่ Nuremberg เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน ค.ศ.1946 ตามหลักบทบัญญัติมาตรา 6 แห่งกฎบัตรจัดตั้งศาลทหารระหว่างประเทศ ความผิดอาชญากรรมสงคราม หมายถึงความผิดต่อสันติภาพ ต่อสงคราม (Crimes against peace and war) ต่อมมนุษยชน (Crimes against humanity) รวมทั้งการละเมิดกฎหมายหรือประเพณีแห่งการทำสงคราม (violations of the law or customs of war)

1. ประเด็นแห่งคดี จำเลยต่อสู้ว่า ศาลจะลงโทษจำเลยไม่ได้ เพราะกฎหมายย้อนหลัง (Nullum crimen sine lege ; nulla poena sine lege; ไม่มีความผิด ถ้าไม่มีกฎหมาย, ไม่มีโทษ, ถ้าไม่มีกฎหมาย)

แต่ศาลวินิจฉัยว่า ข้อต่อสู้ดังกล่าวของจำเลย จะนำมาใช้บังคับในคดีนี้ไม่ได้ เพราะจำเลยรู้ดีอยู่แล้วว่า ได้กระทำการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่ โดยพิจารณาได้จากเหตุผลต่อไปนี้

หลักว่าด้วยกฎหมายย้อนหลัง (retroactive law) เป็นเพียงหลักใหญ่แห่งขบวนการยุติธรรมประการหนึ่ง แต่ไม่ใช่ข้อจำกัดที่รัดรอนอำนาจอธิปไตยแห่งรัฐหนึ่งในการที่จะปกป้องและรักษาอธิปไตยของตน ให้พ้นจากสงครามแบบรุกราน (aggression war) จากกองทัพแห่งรัฐบาลเยอรมันตั้งในคดีนี้ ฉะนั้น จะเกิดความไม่เป็นธรรมในการที่จะไม่ลงโทษการกระทำดังกล่าวเพราะรัฐบาลเยอรมันกระทำการละเมิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่ คือ

(1) The General Treaty for the Renunciation of war of August 1928 ซึ่งรู้จักกันแพร่หลายในชื่อสั้น ๆ ว่า The Pact of Paris หรือ The Kellogg Briand Pact โดยมีประเทศผู้ลงนามทั้งหมด 63 ประเทศรวมทั้งเยอรมัน, อิตาลี และญี่ปุ่นโดยได้วางหลักสำคัญไว้ว่า "ห้ามมิให้ประเทศใดใช้การทำสงครามในการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะโดยการวางแผนหรือเข้าร่วมการทำสงคราม และรวมตลอดถึงการทำสงครามแบบรุกรานในกรณีที่มีกรณีพิพาทระหว่างประเทศ การกระทำดังกล่าวเหล่านี้ให้ถือว่าเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ

(war crimes) และละเมิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ (Kellogg-Briand) เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศฝรั่งเศส เป็นผู้วางหลักของ The Pact of Paris โดยได้แยกการทำสงครามออกเป็น 2 ประเภท คือ สงครามที่ชอบด้วยกฎหมาย (Legitimate war) หมายถึง สงครามที่เกิดขึ้นจากการป้องกันตนเอง (self defense) ตามหลักที่ว่า ทุกประเทศมีสิทธิที่จะป้องกันตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย (หลักการป้องกันตนเอง) และ สงครามที่ละเมิด (ผิด) กฎหมาย (illegitimate war) หมายถึง สงครามที่กระทำไปในลักษณะ รุกรานอีกประเทศหนึ่ง โดยปราศจากทำนองคลองธรรมและหลักกฎหมายหรือเหตุผลใด ๆ สงครามประเภทนี้ถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ)

(2) The Hague Convention (ค.ศ. 1907) ก็ได้มีบทบัญญัติห้ามการกระทำความผิดดังกล่าว เช่นกัน โดยถือว่าเป็นการละเมิดต่อกฎหมายว่าด้วยการสงคราม (the laws of war)

(3) มาตรา 1 แห่ง The draft of a Treaty of Mutual Assistance ซึ่งจัดทำขึ้นโดยองค์การสันนิบาตแห่งชาติ ในปี ค.ศ. 1923 ก็ได้บัญญัติไว้ว่า “การทำสงครามรุกราน ถือว่าเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ”

(4) The Preamble to the League of Nations 1924 Protocol for the Pacific Settlement of International Disputes-Geneva Protocol ก็ได้มีกรประกาศว่า “การทำสงครามรุกราน เป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศเช่นกัน”

2. ประเด็นแห่งคดี จำเลยได้ต่อสู้บอกว่า กฎหมายระหว่างประเทศใช้บังคับแก่รัฐ ไม่เกี่ยวกับเอกชน และจำเลยได้กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

ศาลวินิจฉัยว่า ข้อต่อสู้ดังกล่าวของจำเลย จะนำมาใช้บังคับในคดีนี้ไม่ได้ เพราะแม้ว่า หลักทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศ จะคุ้มครองตัวแทนหรือผู้กระทำการแทนแห่งรัฐก็ตาม แต่หาได้มีผลคุ้มครองถึงการกระทำที่เป็นอาชญากรรมตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ (ซึ่งไม่ใช่กฎหมายที่มีหลักตายตัว (static) แต่เป็นกฎหมายที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงและปรับให้สอดคล้องกับวิวัฒนาการ และสถานการณ์ต่าง ๆ ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ) แต่อย่างไรก็ตาม ไม่โดยพิจารณาได้จากหลักสำคัญประการหนึ่งของ The Pact of Paris ที่ว่า “บุคคลแต่ละคน ย่อมมีหน้าที่ (ระหว่างประเทศ) ในการที่จะเคารพเชื่อฟังและปฏิบัติตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งแต่ละรัฐได้ร่วมกันวางหลักขึ้น ผู้ใดก็ตามที่ฝ่าฝืนหรือละเมิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ”

ประกอบกับมาตรา 7 แห่งกฎบัตรการจัดตั้งศาลทหารระหว่างประเทศ ไว้วางหลักไว้ว่า “ตำแหน่ง อำนาจ และหน้าที่ทางราชการของจำเลย ไม่ว่าจะเป็นประมุขหรือเจ้าหน้าที่

รัฐบาลแห่งรัฐ ผู้รับผิดชอบในการกระทำดังกล่าว ย่อมจะต้องรับผิดชอบหรือรับโทษแห่งการกระทำนั้น”

และมาตรา 8 แห่งกฎบัตรดังกล่าว (เป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับหลักกฎหมายนานาประเทศ) ก็ได้วางหลักไว้อีกว่า “ทหารผู้ใด ซึ่งได้รับคำสั่งให้ฆ่า หรือกระทำทารุณโหดร้าย อันเป็นการละเมิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการสงคราม ไม่อาจที่จะปฏิเสธให้ตนเองพ้นจากความผิดแห่งการกระทำนั้นได้”

3. ประเด็นแห่งคดี นอกจากนั้น ฝ่ายสัมพันธมิตรยังได้กล่าวหาจำเลยว่า ได้กระทำอาชญากรรมต่อมนุษยชน (Crimes against humanity) โดยการปฏิบัติการณ์ทารุณโหดร้ายต่อเชลยสงคราม (พลเมือง), มีการบีบบังคับให้พลเมืองแห่งประเทศที่ถูกเยอรมันยึดครองทำงานเยี่ยงทาสให้แก่เยอรมัน ตลอดจนมีการขนย้ายคนประมาณ 5 ล้านคนไปยังประเทศเยอรมันเพื่อทำงานอุตสาหกรรมและกสิกรรมภายใต้การควบคุมที่โหดเหี้ยมของทหารเยอรมัน ศาลได้วินิจฉัยว่า การกระทำดังกล่าว เป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชน โดยอาศัยหลักเหตุผลดังนี้

(1) ตามหลักทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการปฏิบัติต่อเชลยสงคราม (พลเมือง) เกี่ยวกับหลักปฏิบัติของกองทัพทั้งหลายทั่วโลกถือกันว่าเป็นการไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมของทหารที่จะฆ่าหรือทำร้ายบุคคลผู้ไม่มีทางสู้

(2) มาตรา 6 (ข) แห่งกฎบัตรดังกล่าว ได้วางหลักไว้ว่า “การปฏิบัติอันโหดร้ายหรือกตัญญูข่มเหงรักแค้น หรือการบังคับเยี่ยงทาสเพื่อให้ทำงานหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใด ต่อพลเมืองของหรือในดินแดนที่ถูกยึดครองถือว่าเป็นอาชญากรรมสงคราม”

จึงเห็นได้ว่า การกระทำดังกล่าว จึงเป็นความผิดทั้งอาชญากรรมสงครามและอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ตามหลักมาตรา 6 (ข) นี้ ตลอดจนเป็นอาชญากรรมสงครามตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศอีกด้วย

(มาตรา 6 (ข) มีที่มาจากมาตรา 46,50,52 และ 56 แห่ง The Hague Convention (ค.ศ. 1907) และจากมาตรา 2,3,4,46 และ 51 แห่ง The Geneva Convention (ค.ศ. 1929)

คำตัดสินของศาล ในที่สุด เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 1946 ศาลทหารระหว่างประเทศ ได้อ่านคำพิพากษาให้ประหารชีวิต 12 คน (รวมทั้งจำเลยที่ไม่ได้มาอยู่ในการพิจารณาคดีอีก 1 คน) พิพากษาให้ปล่อย 2 คนคือ the Reichskabinett และ General Staff and High Command อีก 1 คน พิพากษาให้ปล่อยจำเลยชั้นผู้นำ (accused leaders) 3 คน อีก 4 คนที่เหลือพิพากษาให้จำคุกเป็นเวลาหลายปี (สหภาพโซเวียตได้มีความเห็นโต้แย้งคำตัดสินบางประการ)

อนึ่ง จากคดีรูเรมเบิร์กนี้ คณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศได้รับคำสั่งจาก
มติของสหประชาชาติที่ 177(11) วรรค (ก) ให้รวบรวมหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่าง
ประเทศตามที่ได้ยอมรับกันในกฎบัตรศาลนูเรมเบิร์ก และในคำพิพากษาของศาลนั้นไว้ดังนี้
หลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศ
ซึ่งรับรองโดยกฎบัตรศาลนูเรมเบิร์ก
และคำพิพากษาของศาลนั้น

หลักเกณฑ์ที่ 1

บุคคลใดซึ่งกระทำการอันเป็นความผิดอาญา ตามกฎหมายระหว่างประเทศจะต้อง
รับผิดชอบการนั้นและถูกลงโทษ

หลักเกณฑ์ที่ 2

เหตุที่กฎหมายระหว่างประเทศมิได้มีบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำ ซึ่งเป็นความ
ผิดทางอาญาตามกฎหมายระหว่างประเทศมิได้ทำให้บุคคล ซึ่งกระทำการนั้นพ้นจากความ
รับผิดชอบตามกฎหมายระหว่างประเทศ

หลักเกณฑ์ที่ 3

เหตุที่บุคคลซึ่งกระทำการอันเป็นความผิดอาญาตามกฎหมายระหว่างประเทศในฐานะ
ที่ตนเป็นประมุขแห่งรัฐหรือเป็นเจ้าหน้าที่รัฐบาลผู้มีความรับผิดชอบ หากทำให้ผู้นั้นพ้นความ
รับผิดชอบตามกฎหมายระหว่างประเทศไม่

หลักเกณฑ์ที่ 4

เหตุที่บุคคลกระทำการตามคำสั่งของรัฐบาลหรือผู้บังคับบัญชาของตน หากทำให้ผู้นั้นพ้น
จากความรับผิดชอบตามกฎหมายระหว่างประเทศไม่ หากปรากฏว่าบุคคลนั้นยังสามารถ
จะเลือกกระทำในทางที่ประกอบด้วยศีลธรรม

หลักเกณฑ์ที่ 5

บุคคลผู้ถูกฟ้องในความผิดอาญาตามกฎหมายระหว่างประเทศย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการ
พิจารณาที่เป็นธรรมทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

หลักเกณฑ์ที่ 8

การกระทำผิดอาญาดังจะกล่าวต่อไปข้างล่างนี้ เป็นความผิดที่ลงโทษได้ในฐานความผิดอาญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ

(ก) ความผิดต่อความสงบ

(1) วางแผน เตรียมการ เริ่มการ หรือเข้าสงคราม

รุกราน หรือสงครามซึ่งเป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศสัญญาหรือคำรับรอง

(2) เข้ามีส่วนในแผนการร่วมกันหรือคบคิดกันเพื่อกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวใน (1)

(ข) อาชญากรรมสงคราม

ละเมิดกฎหมายหรือประเพณีสงคราม ซึ่งรวมทั้งแต่ไม่จำกัดเฉพาะการฆ่าคนตาย ทารุณกรรม หรือเนรเทศเข้าค่ายใช้งานหรือเพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น ต่อพลเมืองพลเรือนของหรือในอาณาเขตที่ยึดครอง ฆ่าหรือทรมานเชลยศึกบุคคลในทะเลหลวง ฆ่าบุคคลที่ยึดตัวไว้เป็นประกัน ปล้นสาธารณสมบัติ หรือทรัพย์สินเอกชนทำลายโดยปราศจากความปรารถนาซึ่งนครเมือง หรือหมู่บ้าน หรือการทำลายโดยปราศจากความจำเป็นในทางทหาร

(ค) ความผิดต่อมนุษยธรรม

ฆ่าคนตาย ฆ่าคนคราวละมาก ๆ เอาคนลงเป็นทาส เนรเทศหรือกระทำการโดยปราศจากมนุษยธรรมต่อพลเมืองที่เป็นพลเมืองหรือกระทำการทารุณเพราะเหตุทางการเมือง เชื้อชาติหรือศาสนา เมื่อการกระทำหรือทารุณกรรมนั้น เป็นการกระทำหรือสืบเนื่องมาจากการกระทำอันเป็นผิดเข้าลักษณะความผิดต่อความสงบหรืออาชญากรรมสงคราม

หลักเกณฑ์ที่ 7

การสมคบในการกระทำผิดต่อความสงบ อาชญากรรมสงคราม หรือความผิดต่อมนุษยธรรมดังกล่าวไว้ในหลักเกณฑ์ที่ 6 เป็นความผิดอาญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ

หมายเหตุ ถ้าเราจำประวัติศาสตร์ในสมัยสงครามโลกครั้งที่สองได้ว่า ในตอนกลางของสงครามโลกรัฐบาลแห่งประเทศไทย โดยจอมพล ป.พิบูลสงครามนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศเข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น (ฝ่ายอักษะ) เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2485 ต่อมา

สงครามสิ้นสุดลงโดยฝ่ายสัมพันธมิตร (สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และสหภาพโซเวียต) เป็นฝ่ายชนะสงคราม ได้ทำการตั้งศาลทหารระหว่างประเทศเพื่อพิจารณาและพิพากษาฝ่ายแพ้สงครามในฐานะเป็นอาชญากรสงคราม ที่นูร์มเบิร์ก และกรุงโตเกียว เมื่อเป็นเช่นนี้ จอมพล ป.พิบูลสงคราม จึงถูกทางฝ่ายสัมพันธมิตรพยายามที่จะจำตัวจอมพล ป. พิบูลสงคราม ขึ้นฟ้องและดำเนินคดีฐานเป็นอาชญากรสงคราม ณ ศาลทหารระหว่างประเทศที่กรุงโตเกียว แต่เนื่องจากเป็นที่ทราบกันดีว่าประเทศไทยเข้าร่วมกับญี่ปุ่นเพราะความจำเป็นเฉพาะหน้าอันหลีกเลี่ยงมิได้ ดังนั้น ทางประเทศไทยเรา (ด้วยความช่วยเหลือของสหรัฐอเมริกา) จึงหาทางออก (ช่วยเหลือ) มิให้จอมพล ป.พิบูลสงคราม ต้องถูกนำตัวไปพิจารณาคดีดังกล่าว โดยให้คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติอาชญากรสงครามเป็นโจทก์ฟ้องจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นจำเลย ในเรื่องกระทำผิดฐานเป็นอาชญากรสงครามซึ่งศาลฎีกาได้วินิจฉัยแล้วตัดสินว่า การกระทำที่โจทก์ฟ้องว่าจำเลยได้กระทำผิด เกิดก่อนวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2488 อันเป็นวันที่พระราชบัญญัติอาชญากรสงครามได้ออกใช้ทั้งสิ้น จึงถือว่าเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่บัญญัติให้มีผลย้อนหลัง เพื่อลงโทษการกระทำ เป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 14 และเป็นโมฆะตามมาตรา 61 จึงพิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์เสีย ปลปล่อยตัวจำเลยไป (ดูรายละเอียดได้จากคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1/2489 และ 2/2489)

คดีพระเจ้าไกเซอร์ (ค.ศ. 1920)

ข้อเท็จจริงในคดีมีอยู่ว่า เมื่อวันที่ 10 มกราคม ค.ศ. 1920 คณะมนตรีสูงสุด ผู้แทนสัมพันธมิตร ได้ส่งคำร้องขอไปยังรัฐบาลฮอลันดาให้ส่งตัว William Hohenzillern (พระเจ้าจักรพรรดินอกตำแหน่งของเยอรมัน) เพื่อดำเนินคดีในศาลพิเศษ ซึ่งเรียกว่า "ศาลทหารระหว่างประเทศ" (International Military Tribunal) คำร้องขอนี้โดยอ้างสัญญาแวร์ซายส์ ข้อ 227 ซึ่งมีความว่าสัมพันธมิตรกล่าวโทษพระเจ้าวิลเลียมที่ 2 แห่งโฮเอ็นซอนเลน ฐานกระทำ ความผิดร้ายแรงที่สุด ต่อศีลธรรมระหว่างประเทศและละเมิดสนธิสัญญาต่าง ๆ โดยสั่งการให้เรือดำน้ำเยอรมันจมเรือโดยสารชกธงอังกฤษชื่อ "ลูซิตาเนีย" (Lusitania) ซึ่งมีผู้โดยสารอเมริกันโดยสารมาด้วยจนเป็นเหตุให้ประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่หนึ่ง (ศาลพิเศษที่พิจารณาคดีนี้ตั้งขึ้นโดยบทบัญญัติแห่งสัญญาแวร์ซายส์)

รัฐบาลฮอลันดา เมื่อพิจารณาคำร้องขอแล้ว ได้วินิจฉัยตอบไปว่า

เนื่องจากประเทศฮอลันดาไม่ได้เป็นภาคีแห่งสัญญาแวร์ซายส์ ฉะนั้น คดีนี้จึงต้องพิจารณาพิพากษาตามกฎหมายธรรมดาโดยศาลแห่งฮอลันดา ดังนี้ รัฐบาลฮอลันดาจะส่งตัวให้ตามคำขอมิได้ เพราะหลักกฎหมายของฮอลันดาถือถือหลักกฎหมายที่รับรู้กันทั่วไป และ

ประเพณีที่ได้ปฏิบัติกันมาช้านาน โดยเป็นที่พึงพิงอาศัยของผู้หลบหนีกรณีพิพาทระหว่างประเทศอยู่เสมอ

หมายเหตุ เจตนารมณ์ของการร้องขอให้ส่งตัว ก็เพื่อป้องกันมิให้หัวหน้าฝ่ายอักษะ (axis) ตลอดจนหัวหน้านาซีหลบหนีไปยังประเทศที่เป็นกลางโดยพิจารณาได้จากการที่ประธานาธิบดีโรสเวลต์แถลงเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม ค.ศ. 1943 ว่า “ประเทศที่เป็นกลางคงจะไม่ยอมให้อาณาเขตของตนเป็นที่พำนักอาศัยของบุคคลเหล่านั้น” (มีประเทศที่เป็นกลางหกประเทศประกาศตอบยืนยันว่าจะไม่ยอมรับอาชญากรรมสงคราม) นอกจากนี้ในการประชุมสภาประเทศ (Tripartite Conference) ที่กรุงมอสโคว์เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม ค.ศ. 1943 ก็ได้มีแถลงการณ์ร่วมกันว่า “พันธมิตรทั้งสามประเทศจะติดตามผู้ได้กระทำความผิดจนสุดแผ่นดินและจะส่งตัวให้แก่ผู้กล่าวโทษเพื่อดำเนินคดีต่อไป” (ในเรื่องนี้ไม่มีปัญหาในเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เพราะบรรดาสมาชิกชั้นนำของพรรคนาซีได้ถูกจับในอาณาเขตของผู้เป็นฝ่ายชนะในสงคราม)

อนึ่ง การที่ผู้เขียนยกเอาคำพิพากษาคดีพระเจ้าไกเซอร์นี้ไว้หลังคดี Nuremburg เพราะเห็นว่า คดี Nuremburg แม้จะเกิดภายหลังก็ตาม แต่ก็ป็นคดีซึ่งให้หลักกฎหมายต่าง ๆ ไว้มากพอสมควรที่จะยึดถือเป็นคดีหลักของปัญหาว่าด้วยอาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมระหว่างประเทศได้เป็นอย่างดี

**คดี Adolf Eichmann V. Attorney-General of the Government
of Israel (ค.ศ. 1962)**

ข้อเท็จจริงในคดีมีอยู่ว่า Adolf Eichmann เป็นหัวหน้าตำรวจลับนาซี แผนกชาวยิว ได้ถูกกล่าวหาว่า เป็นหัวหน้าในการฆ่าชาวยิวในยุโรปประมาณหกล้านคนในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง กล่าวคือ ในชั้นแรกได้ถูกทหารอเมริกันจับตัวได้ภายหลังสงครามที่ออสเตรีย เมื่อ ค.ศ. 1945 แต่หลบหนีการพิจารณาศาลไปได้ และเป็นที่เข้าใจทั่วไปว่าตายเสียแล้ว ต่อมาปรากฏว่า ชาวยิวได้พบตัว Eichmann ในประเทศอาร์เจนตินา จนกระทั่งเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ. 1960 หน่วยสืบราชการลับของอิสราเอลก็พบตัว Eichmann และติดตามตลอดมา จึงได้ส่งตำรวจลับ 5 คน ไปจับและคุมตัวกลับมาประเทศอิสราเอล และนำตัวขึ้นพิพากษาคดีต่อศาลในข้อหาว่า กระทำผิดกฎหมายอิสราเอล ค.ศ. 1950 ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้กระทำความผิดต่อชาวยิวในประเทศศัตรูในระหว่างรัฐบาลนาซี ต้องระวางโทษประหารชีวิต” โดยถือว่าเป็นอาชญากรรมสงคราม (war criminal) และกระทำอาชญากรรมต่อประชาชนชาวยิว (crimes against the Jewish people)

ฝ่ายจำเลยได้ต่อสู้ว่า ศาลแห่งอิสราเอลไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา (Jurisdiction) ความผิดซึ่งกระทำนอกประเทศอิสราเอล อีกทั้งในขณะนั้นอิสราเอลยังไม่ได้มีการสถาปนาขึ้น เป็นประเทศอันเป็นการขัดต่อหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ตลอดจนการพิจารณาคดีนี้เกิดขึ้น โดยผลของการลักพาตัวระหว่างประเทศ (an international Kidnapping) อีกด้วย (kidnapping) อีกด้วย

1. ประเด็นแห่งคดี ข้อต่อสู้ของจำเลยที่ว่า ศาลแห่งอิสราเอลไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาความผิดซึ่งกระทำนอกประเทศ อีกทั้งในขณะนั้นอิสราเอลยังไม่ได้สถาปนาขึ้นเป็นประเทศนั้น

ศาลแห่งอิสราเอลวินิจฉัยว่า จำเลยไม่อาจที่จะยกขึ้นมาเป็นข้อต่อสู้ได้ เพราะไม่มีหลักกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับอำนาจพิจารณาพิพากษาของรัฐใดรัฐหนึ่งที่จะลงโทษบุคคลผู้กระทำความผิด (มิได้มีสัญชาติแห่งรัฐนั้น) ในความผิดซึ่งได้กระทำนอกเขตแดนแห่งรัฐนั้นเมื่อเป็นดังนี้ จึงต้องใช้หลักกฎหมายที่วางหลักไว้ว่า "การกระทำใด ๆ แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร หากผลแห่งการกระทำนั้น กระทบกระเทือนถึงความมั่นคงปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประเทศใดแล้ว ประเทศนั้นย่อมมีอำนาจปราบปรามหรือพิจารณาพิพากษาการกระทำดังกล่าวนั้น (Extra-territorial jurisdiction หรือ Long-arm jurisdiction) นอกจากนี้หลักกฎหมายดังกล่าว ยังให้อำนาจแก่ศาลแห่งประเทศซึ่งได้รับผลกระทบกระเทือนทางด้านความมั่นคง ปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยที่จะทำการพิจารณาพิพากษา การกระทำซึ่งเป็นความผิดต่อกฎหมายนานาชาติ (กฎหมายระหว่างประเทศ) เช่น ความผิดฐานโจรสลัด, ความผิดฐานค้าทาส เป็นต้น

ดังนั้น การกระทำของจำเลยจึงมีลักษณะเป็นการกระทำความผิดระหว่างประเทศซึ่งจะต้องถูกประณามและลงโทษได้โดยศาลของทุกประเทศ และโดยอาศัยหลักกฎหมายและเหตุผลต่าง ๆ ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ย่อมมีผลทำให้อิสราเอลซึ่งได้สถาปนาขึ้นเป็นประเทศในปี ค.ศ. 1948 มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้โดยอัตโนมัติว่า จำเลยเป็นอาชญากรรมสงคราม (war criminal) และได้กระทำความอาชญากรรมต่อชาวยิว (crimes against the Jewish people) เพราะเข้าลักษณะอาชญากรรมระหว่างประเทศ ซึ่งมีเกณฑ์สำคัญดังนี้

(1) เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ร่วมกันอันสำคัญยิ่งระหว่างประเทศ

(2) เป็นการกระทำซึ่งทำลายสถาบัน และความมั่นคงปลอดภัยของปวงชนระหว่างประเทศ

(3) เป็นการกระทำที่ละเมิดหรือฝ่าฝืนหลักสากลว่าด้วยคุณค่าแห่งศีลธรรมอันดีงาม (universal moral values) และหลักแห่งความเป็นมนุษย์ชน

อันเป็นรากฐานของระบบการบัญญัติกฎหมายอาญาซึ่งบรรดาอารยะประเทศได้บัญญัติขึ้น

นอกจากนั้น ยังถือได้ว่า การกระทำของจำเลยเข้าหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งรับรองโดยกฎบัตรศาลนูเรมเบิร์ก และคำพิพากษาของศาลนั้น ในหลักเกณฑ์ที่ 6 ที่ว่า “การกระทำผิดอาญาดังจะกล่าวต่อไปข้างล่างนี้ เป็นความผิดที่ลงโทษได้ในฐานความผิดอาญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ

(ค) ความผิดต่อมนุษยชน

ฆ่าคนตาย ฆ่าคนคราวละมาก ๆ เอาคนลงเป็นทาส เนรเทศหรือกระทำการโดยปราศจากมนุษยธรรมต่อพลเมืองที่เป็นพลเรือน หรือกระทำการทารุณเพราะเหตุทางการเมือง เชื้อชาติหรือศาสนา เมื่อการกระทำหรือทารุณกรรมนั้น เป็นการกระทำหรือสืบเนื่องมาจากการกระทำอันเป็นผิดเข้าลักษณะความผิดต่อความสงบหรืออาชญากรรมสงคราม”

ดังนั้น ศาลแห่งอิสราเอลจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ โดยอาศัยหลักแห่งบทบัญญัติกฎหมายภายในและกฎหมายระหว่างประเทศ

2. ประเด็นแห่งคดี จากคดีนี้ ยังมีประเด็นที่น่าพิจารณาอีกประเด็นหนึ่งคือ การพิจารณาพิพากษาของศาลในคดีนี้ จะเข้าลักษณะกฎหมายย้อนหลังหรือไม่ ซึ่งศาลได้วินิจฉัยโดยให้เหตุผลไว้ว่า ด้วยเหตุที่บทบัญญัติว่าด้วยกฎหมายย้อนหลังเป็นหลักกฎหมายซึ่งนานาประเทศมักจะบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือประมวลกฎหมายอาญา โดยคำนึงถึงหลักคุณค่าแห่งศีลธรรมอันดีงาม เป็นเกณฑ์สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการบัญญัติอันแสดงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายในอันที่จะคุ้มครองป้องกันมิให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดต้องรับโทษในความผิดเดียวกันเป็นสองซ้ำ แต่คดีนี้ไม่เข้าลักษณะของกฎหมายย้อนหลัง แต่ในทางตรงกันข้าม ความผิดที่ถูกกล่าวหาในคดีนี้กลับมีลักษณะเป็นการกระทำที่ละเมิดและฝ่าฝืนอย่างร้ายแรงต่อหลักคุณค่าแห่งศีลธรรมอันดีงามดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับจำเลยยอมรับว่า จำเลยได้กระทำไปโดยฝ่าฝืนหลักกฎหมายระหว่างประเทศต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จึงไม่เป็นการสมควรที่จะให้จำเลยหลุดพ้นการรับโทษแห่งความผิดที่ได้กระทำขึ้น

3. ประเด็นแห่งคดี ส่วนข้อต่อสู้ของจำเลยที่ว่า การพิจารณาคดีนี้เกิดขึ้นโดยผลของการลักพาตัวระหว่างประเทศนั้น

ศาลอิสราเอลวินิจฉัยว่า จำเลยไม่อาจที่จะยกข้อต่อสู้ดังกล่าวขึ้นต่อสู้ได้เช่นเดียวกัน เพราะหลักและเหตุผลดังกล่าวคือ

(1) ในกรณีที่ไม่มีสัญญาหรือข้อตกลงว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศ ซึ่งได้ตัวจำเลยมาพิจารณาคดีกับประเทศที่จำเลยเข้าไปพำนักอาศัยอยู่ก็ดี และในกรณีที่มีสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวข้างต้นก็ตาม แต่ไม่ได้มีการส่งตัวข้ามแดนเกิดขึ้นก็ดี ศาลไม่จำเป็นที่จะต้องรับฟังและพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ ของการจับกุมและนำตัวจำเลยขึ้นสู่การพิจารณาของศาลแต่ประการใด รวมทั้งข้อต่อสู้ของจำเลยที่ว่าการลักพาตัวจำเลยจะได้กระทำโดยสายลับหรือหน่วยสืบราชการลับแห่งประเทศซึ่งกล่าวหาจำเลย เพราะเมื่อพิจารณากันแล้ว จะเห็นได้ว่าในคดีนี้ผู้ถูกละเมิดสิทธิคือประเทศที่จำเลยเข้าไปพำนักอาศัยอยู่ โดยถูกละเมิดอธิปไตยหาใช่จำเลยแต่ประการใดไม่

(2) นอกจากนั้น ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศแล้ว ประเทศผู้ถูกละเมิดอธิปไตยดังกล่าว ก็ยังอาจที่จะให้อภัยการละเมิดดังกล่าว และสละหรือเพิกถอน (โดยตรงหรือโดยปริยาย) ข้อเรียกร้องต่าง ๆ ในการถูกละเมิดดังกล่าว อันรวมทั้งข้อเรียกร้องให้ส่งตัวจำเลยกลับคืนมายังประเทศผู้ถูกละเมิด (ประเทศที่จำเลยเข้าไปพำนักอาศัยอยู่) ด้วย

(3) สิทธิที่จะได้แย้งการลักพาตัวจำเลยดังกล่าวนี้ เป็นสิทธิของประเทศเจ้าของดินแดนที่จำเลยจะเข้าไปพักอาศัย (ลักลอบ) และขอรับความคุ้มครองป้องกันเท่านั้น ที่จะโต้แย้งได้ หาใช่สิทธิของจำเลยแต่ประการใดไม่

(4) การกระทำของจำเลย ยังถือได้ว่าเป็นการกระทำผิดต่ออนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมการสังหารหมู่หรือพิฆาตหมู่ชน (The Convention of the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide 1951) ซึ่งบัญญัติขึ้นเพื่อพิทักษ์รักษาและคุ้มครองป้องกันสิทธิแห่งมนุษยชน (human rights) อีกด้วย

คำตัดสินของศาล ศาลแห่งอิสราเอลได้พิพากษาให้ประหารชีวิตจำเลยโดยการแขวนคอจำเลยได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาเดิม (ข้อสังเกต ขอให้พิจารณาและศึกษาเปรียบเทียบคดีนี้กับคดีนูรมเบ็กส์ ซึ่งเป็นคดีซึ่งได้ให้หลักกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับอาชญากรรมและอาชญากรรมระหว่างประเทศไว้หลายประการด้วย)